

A Fővárosi Ítéltábla Péccsett, a 2016. évi november hó 30. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

ítéletet:

A másodfokú bíróság a testi sértés büntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt **vádlott** ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 19.B.1063/2014/58. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

- a vádlott cselekményeit egységesen az 1978. évi IV. törvény 323.§-ának (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő zsarolás büntette kísérletének minősíti,
- a kiszabott szabadságvesztést a halmazati büntetés jellegére utalás mellőzésével 6 (hat) év fegyházra súlyosítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a vádlottat 20.000 (húszezer) forint másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróságot az összbüntetéssel kapcsolatos intézkedések megtételére hívja fel.

Indokolás

A Fővárosi Törvényszék a 2016. évi március hó 9. napján kelt 19.B.1063/2014/58. számú ítéletében vádlottat az 1978. évi IV. törvény 170.§-ának (1) bekezdésében meghatározott és a (6) bekezdés I. fordulata szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérlete és az 1978. évi IV. törvény 323.§-ának (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő zsarolás büntettének kísérlete miatt halmazati büntetésül, mint erőszakos többszörös visszaesőt, 4 év 8 hónap fegyházbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította továbbá, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható és kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére súlyosabb büntetés kiszabása, a vádlott és védője felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában az ügyészi fellebbezést változatlan tartalommal fenntartotta és indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a vádlottat hosszabb tartamú szabadságvesztésre és közügyektől eltiltásra ítélje.

A vádlott védője perbeszédében a jogorvoslati kérelmének irányát kiterjesztette és a kiszabott büntetés enyhítését is indítványozta, valamint indítványt tett **tanú1** tanúkenti kihallgatására.

A másodfokú bíróság az ügyész által a kiszabott büntetés súlyosítását célzó fellebbezést megalapozottnak találta, a vádlott és védője által bejelentett jogorvoslati kérelmeket azonban nem.

A fellebbviteli bíróság a Be.348.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírált. A felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartása mellett folytatta le a bizonyítási eljárást, a fellelhető bizonyítékokat beszerezte és értékelte, valamint indokolási kötelezettségének is eleget tett. A bizonyítási eszközöket egyenként és összességükben is a logika szabályainak megfelelően értékelve meggyőző érveléssel adott számot ténymegállapításairól, köztük a vádlotti védekezés elvetésének okairól.

Az ügy sajátossága volt az elkövetés helyszínéből adódóan is a bizonyítékok szűk köre. Az elsőfokú bíróság a sértett, valamint a zárkatársak által tett, és a lényegét tekintve egybehangzó vallomások alapján állapította meg a tényállást a vádlott tagadásával szemben, mellyel a másodfokú bíróság is egyetértett.

Az elsőfokú bíróság részletesen foglalkozott **tanú2** és **tanú3** tanúként tett vallomásaival, melyek az eljárás különböző szakaszaiban több vonatkozásban eltérőek voltak. Helyesen járt el ugyanakkor, amikor a tanúk által tett különböző vallomások közül azt fogadta el, amely vallomások a sértett vallomását is alátámasztották.

A tanúknak az eljárás különböző szakaszaiból származó megnyilatkozásai között mutatkozó eltérések tekintetében a másodfokú bíróság sem észlelt olyan okot, mely szavahihetőségük kétségesé válását, az egyéb bizonyítékokkal is alátámasztott vallomásuk tényállás megállapítására való alkalmasságának megkérdőjelezhetőségét eredményezhette volna. A tanúk ugyanis a vallomásuk eltéréseinek indokaként azt az életszerű magyarázatot adták, mely szerint a „betyárbecsület” is azt diktálta az esetükben, hogy ne tegyenek terhelő vallomást a zárkatársaikra.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás tehát a Be.352.§ (1) bekezdése értelmében irányadó volt a fellebbezési eljárásban is.

A másodfokú bíróság a Be.351.§ (1) bekezdése értelmében határozatát az elsőfokú bíróság megalapozott tényállására alapítja. A fellebbezési eljárásban a Be.353.§ (1) bekezdése értelmében bizonyításnak csak akkor van helye, ha az elsőfokú bíróság a tényállást nem derítette fel vagy az hiányos, továbbá ha a bizonyítás az elsőfokú bírósági eljárásban megvalósult szabálysértés orvoslását eredményezheti.

Miután a másodfokú bíróság megítélése szerint a felülbírált ítélet megalapozott, a büntetőjogi főkérdések eldöntéséhez szükséges mértékben felderített és az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést sem vétett, a védő által **tanú1** tanúkenti kihallgatását célzó bizonyítási indítvány teljesítésére már ez okból sem kerülhetett sor.

Hangsúlyozni szükséges továbbá a tanú kihallgatására tett indítvánnyal összefüggésben azt is, hogy - amint arra az elsőfokú bíróság is helyesen utalt - a tanú bizonyosan nem emlékezett volna a vádlott és a sértett között történt, öt évvel korábbi cselekményre.

Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére.

Ezért a jogorvoslati kérelmek a felmentést célzó részükben nem voltak megalapozottak.

A cselekmények minősítése azonban csak részben felelt meg a büntető anyagi jogszabályban foglaltaknak.

Az irányadó tényállás szerint „2011. december 4. napján az esti órákban a sértett **tanú3**nal kártyázott a felső ágyon, amikor a vádlott ismét veréssel fenyegette meg arra az esetre, ha nem hajlandó különböző fémtárgyakat lenyelni. A sértett a kilátásba helyezett bántalmazástól való félelmében végül beleegyezett ebbe, és a vádlott által kenyérbélbe csomagolt, majd neki átadott 2 darab körömcsipesz-részt és 3 darab 5-7 centiméter hosszúságú spirálfűzet-drótdarabot lenyelte.”
A vádlott mindezt azért tette, mert tisztában volt azzal, hogy ha a sértett eleget tesz felhívásának, akkor nem szállítják át másik büntetés-végrehajtási intézetbe, és hozzájuthat a tőle kártyán nyert dolgokhoz.

Ezt a cselekményt az elsőfokú bíróság - indokát nem adva - az igazságügyi orvosszakértői véleményben foglaltakra is figyelemmel életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérletének minősítette.

Az 1978. évi IV. törvény 170.§ (1) bekezdésében meghatározott testi sértés vétségét az követi el, aki más testi épségét vagy egészségét sérti. A testi sértés jogi tárgya más ember testi épségéhez, egészségéhez fűződő társadalmi érdek. A bűncselekmény passzív alanya az elkövetőn kívül bárki lehet. Az öncsonkítás, valamint a saját egészség károsítása nem valósít meg bűncselekményt.

A fentieket szem előtt tartva az irányadó tényállás alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a vádlott a testi sértés büntette vonatkozásában tényállási elemet nem valósított meg. A sértett ugyanis - nem vitatottan - a kilátásba helyezett bántalmazástól való félelmében saját maga nyelte le a körömcsipesz-részt és a spirálfűzet-drótdarabot.

Tekintettel tehát arra, hogy a vádlott a testi sértés büntette vonatkozásában tényállási elemet nem valósított meg, ezért tévedett az elsőfokú bíróság, amikor ezt a cselekményt az 1978. évi IV. törvény 170.§-ának (1) bekezdésében meghatározott és a (6) bekezdés I. fordulata szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérletének minősítette.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben e cselekményt a vádlott által megvalósított egyéb cselekménnyel egységesen az 1978. évi IV. törvény 323.§-ának (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő zsarolás büntette kísérletének minősítette.

Az irányadó tényállás alapján ugyanis kétséget kizáró módon megállapítható volt, hogy a vádlott azért, hogy a sértett másik büntetés-végrehajtási intézetbe történő elszállítását az általa a boltban vásárolt és csomagban kapott dohányáru és kávé megszerzése végett megakadályozza, testi épség elleni fenyegetéssel őt arra kényszerítette, hogy a körömcsipesz-részt és a spirálfűzet-drótdarabot lenyelje. A vádlott célzata nyilvánvalóan jogtalan haszonszerzésre irányult.

Mivel a sértett a fenyegetés ellenére sem pénzt, sem más értéktárgyat nem adott át a vádlottnak, azaz tényleges anyagi kár nem érte őt, a vádlott vagyon elleni bűncselekménye kísérleti szakaszban maradt.

Miután a vád tárgyává tett cselekmény térben és időben is összefüggött, az életveszélyt okozó testi sértés büntetése kísérletének vádja vonatkozásában külön felmentő rendelkezés meghozatalára nem volt szükség.

Helyesen járt el ugyanakkor az elsőfokú bíróság, amikor az elkövetéskor hatályban volt büntető törvényt alkalmazta, hiszen az elbíráláskor hatályban lévő büntető törvény az erőszakos többszörös visszaeső vádlott vonatkozásában enyhébb elbírálást nem eredményezett volna.

A büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezőket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen tárta fel, azokat azonban nem a tényleges súlyuknak és jelentőségüknek megfelelően értékelte.

A büntetés kiszabását érintő lényeges sajátossága volt az ügynek, hogy a bűncselekmény elkövetése óta hosszú, csaknem öt évet meghaladó idő telt el, mely a vádlott vonatkozásában enyhítő körülményként értékelendő.

E kétségtelen enyhítő körülménnyel szemben állt, hogy a vádlott erőszakos többszörös visszaeső, aki az erőszakos többszörös visszaesői minőségét megalapozó elítélésein túlmenően is több alkalommal volt büntetve. A jelen eljárásban az erőszakos többszörös visszaesőkre vonatkozó szigorú rendelkezések alapulvételével történt meg vele szemben a büntetés kiszabása. Erre figyelemmel - egyetértve a fellebbviteli főügyészség átiratában foglaltakkal - az erőszakos többszörös visszaesői minőség súlyosító körülménykénti értékelése a kétszeres értékelés tilalmába ütközik, ezért azt a másodfokú bíróság mellőzte.

A vádlott terhére nyomatékos súlyosító körülményként kellett értékelni, hogy a cselekménye folytán a sértett ugyan csupán nyolc napon belül gyógyuló sérülést szenvedett, ugyanakkor a nyolc napon túl gyógyuló életveszélyes sérülés kialakulásának reális lehetősége is fennállt. Cselekményének tárgyi súlyát tovább növeli, hogy kiszolgáltatott körülmények, börtönviszonyok között követte el a terhére rótt bűncselekményt.

A vádlottal szemben jelen eljárás tartama alatt is több büntetőeljárás indult részben erőszakos jellegű bűncselekmények megalapozott gyanúja miatt. Ennek ténye is erőszakos személyiségére utal.

A megváltozott minősítésre figyelemmel az irányadó büntetési tételkeret az 1978. évi IV. törvény 97/A.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján 2 évtől 16 évig terjedő szabadságvesztés, melynek 83.§ (2) bekezdése szerinti középértéke 9 év szabadságvesztés.

A fenti körülményeket értékelve a másodfokú bíróság álláspontja szerint a 2006. január 17. napja óta büntetés-végrehajtási intézetben tartózkodó vádlott vonatkozásában az elsőfokú bíróság által kiszabott 4 év 8 hónapi fegyházbüntetés eltúlzottan enyhe. Ezért azt 6 év fegyházbüntetésre súlyosította, mellőzve egyben a kiszabott büntetés halmazati jellegére történő utalást is.

A fentiek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg az egyéb törvényes rendelkezéseket a Be.371.§ (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

A bűnügyi költség viselésére kötelező rendelkezés a Be.381.§ (1) bekezdésén alapul.

Tekintettel arra, hogy a vádlott vonatkozásában az összbüntetési eljárás lefolytatásának lehetősége fennáll, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságot az összbüntetéssel kapcsolatos intézkedések megtételére hívta fel.

Pécs, 2016. november 30.

Dr. Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr. Bencze Beáta s.k. előadó bíró, Dr. Hudvágner András s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék 19.B.1063/2014/58. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 13.Bf.163/2016/11. számú ítélete folytán - az abban írt változtatásokkal - a 2016. évi november hó 30. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

. Makai Lajos s.k.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő